

Planen for det fokuserede tilsyn i 2021

Som led i Ankestyrelsens fokuserede tilsyn med kommuner og regioner vil styrelsens tilsynskontorer i 2021 særligt have fokus på nedenstående temaer, der forventes udmøntet i konkrete tematiserede udtalelser og formidling på styrelsens hjemmeside.

Listen vil kvartalsvis blive opdateret med nye temaer i takt med tilsynets kendskab til relevante problemstillinger i kommuner og regioner.

Sideløbende med arbejdet med tematiserede sager behandler tilsynet sager om kommuner og regioners overholdelse af lovgivningen på baggrund af henvendelser fra omverdenen, sager der rejses af egen drift eller lovbundne tilsynsopgaver. Tilsynets fokus og udtalelser kommunikeres løbende i artikler og på hjemmesiden.

Udvalgte fokusområder i 2021

Tematiseret behandling af flere tilsynssager om samme retlige problemstilling og kvalificering af viden eksempelvis gennem dialog med relevante sektormyndigheder eller organisationer.

Lovbestemte og prioriterede sager udsprunget af:

- **Henvendelser til tilsynet fra borgere, interessenter, myndigheder**
- **Mediedækning**

Tilsynet gennemgår dagligt presseklip for relevant viden for tilsynet

- **Data fra Ankestyrelsen og intern netværksdialog**

Tilsynet vil med udgangspunkt i det datagrundlag, som samles på styrelsens øvrige fagområder samt de interne netværk, der er skabt i Ankestyrelsen på tilsynsområdet, løbende overveje, om høje omgørelsesprocenter eller antallet af kritikpunkter skyldes generel tilsidesættelse af lovkrav i kommunerne. Tilsynet vil ud fra den viden, der løbende tilgår tilsynet fra de øvrige fagområder i styrelsen, løbende forholde sig til lovligheden af kommuners regel anvendelse på disse områder.

- **Dialog med omverdenen/ viden fra eksterne parter**

Der iværksættes i relevant omfang et mødeforløb med de myndigheder og evt. organisationer på hvis områder, der er udvalgt tematisk behandling af tilsynssager.

Samtidig sikres gennem en systematisk møderække med relevante myndigheder en klar formidling af tilsynets rolle og kompetence, så myndighederne klædes på til at kunne bruge tilsynet relevant ved behov og samtidig får mulighed for at gøre opmærksom på eventuelle problemstillinger i relation til kommunernes administration af lovgivningen.

Igangværende tematiserede behandlinger

<p>Temaer udsprunget af viden fra Ankestyrelsens klagesagsbehandling på de kommunale områder</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kommuners fastsættelse af sagsbehandlingsfrister efter retssikkerhedslovens § 3 • Fokus på de forvaltningsretlige krav til kommuners agterskrivelser, der fungerer både som høring og afgørelse. • Et fortsat fokus i tilsynet på kommunernes kvalitetsstandarder på socialområdet. ⇒ <i>Tilsynet har fokus på dette omfattende tema, hvor der i kommunerne findes kvalitetsstandarder inden for mange områder.</i>

<p>Instruktioner om besparelser</p>	<p>Ankestyrelsen har modtaget anonyme henvendelser om, at flere kommuner har instrueret sine medarbejdere i at spare på det sociale område.</p> <p>Ankestyrelsen undersøger i øjeblikket lovligheden af kommunernes beslutninger, og hvilken betydning de har haft i konkrete sager.</p>
<p>Godkendelse af flerårig støtte</p>	<p>Ankestyrelsen offentliggjorde i 2020 en artikel om kravet om godkendelse af kommuners beslutninger om flerårige tilskud.</p> <p><i>Link til artikel:</i> https://ast.dk/tilsynet/artikler/tilsynet-i-ankestyrelsen-skal-godkende-kommuners-beslutning-om-tilskud-1</p> <p>Som opfølgning på artiklen vil Ankestyrelsen gøre det lettere for kommunerne at søge om godkendelse af tilskudsaftaler ved at udarbejde en skabelon. Det vil fremgå af skabelonen, hvilke oplysninger vi skal bruge til godkendelse.</p>
<p>Klagevejledning i afgørelser om aktindsigt</p>	<p>Ankestyrelsen har konstateret, at en række kommuners afgørelser om afslag på aktindsigt indeholder en vejledning om, at der er en frist på fire uger til at klage over afslaget.</p> <p>Ankestyrelsen vil iværksætte en tematiseret egen drift-indsats på dette område for at få udbredt viden om, at hverken offentlighedsloven eller forvaltningsloven indeholder en frist for at klage over afslag på aktindsigt.</p>
<p>Kommuners engagement i wi-fi</p>	<p>Tilsynet har identificeret det som relevant at få skabt klarhed over kommuners mulighed for at stille gratis wi-fi til rådighed for kommunens borgere.</p> <p>Yderligere at få skabt klarhed over rækkevidden af kommunalfuldmagten, når kommuner engagerer sig i udbredelsen af bredbånd.</p>

	<p>Gennem en tematiseret behandling af emnet ønsker tilsynet at kunne afgive en udtalelse, der gør betingelserne klare, så kommunerne har et grundlag at følge i disse situationer.</p> <p>Som led i den tematiserede behandling er det relevant at indhente bidrag til fortolkning af relevant lovgivning.</p>
Kommuners opkrævning af garantiprovision	<p>Tilsynet vil sikre afklaring og udmelding af kravene til kommunerne om forpligtelsen til at opkræve garantiprovision, når der stilles kommunal garanti for et lån til et forsyningselskab.</p>
Godkendelse af revision	<p>Tilsynet er i forbindelse med sit tilsyn med kommuners, regioners og kommunale fællesskabers behandling af deres årsregnskaber mv. blevet opmærksom på tilfælde, hvor kommuner og kommunale fællesskaber ikke har sørget for, at deres antagelse af revision er godkendt af Ankestyrelsen.</p> <p>Tilsynet har derfor iværksat en tematiseret egen drift-indsats på dette område med henblik på at få rettet op på disse situationer og på at få udbredt viden om de gældende krav.</p> <p>Tilsynet har offentliggjort en artikel om kravene til styrelsens godkendelse af kommuners og kommunale fællesskabers antagelse og afskedigelse af revision. Artiklen er tilgængelig på Ankestyrelsens hjemmeside.</p> <p><i>Link til artikel:</i> https://ast.dk/tilsynet/artikler/ankestyrelsens-godkendelse-af-den-kommunale-revision</p>
Sagsindsigt for kommunalbestyrelsesmedlemmer	<p>Tilsynet behandler løbende sager om kommunalbestyrelsesmedlemmers ret til sagsindsigt efter kommunestyrelsesloven.</p> <p>Der har vist sig behov for en egentlig tematiseret behandling af emnet med henblik på at kunne formidle så klar en ramme og praksis som muligt til alle kommuner og regioner.</p>

<p>Ekstrahering i afgørelser om aktindsigt</p>	<p>Tilsynet har i forbindelse med behandlingen af sager om kommuner og regioners anvendelse af offentlighedslovens regler om aktindsigt samlet en række sager til belysning af praksis og grænserne for ekstraheringspligten.</p> <p>Tilsynet forventer i løbet af 3. og 4. kvartal 2020 at offentliggøre en række udtalelser herom i tilsynets udtalelsesdatabase samt offentliggøre en artikel herom.</p>
--	---

Afsluttede tematiserede behandlinger af tilsynssager	
<p>Kommuners brug af konsulentfirmaer i sager på det sociale område</p>	<p>I forlængelse af en pressedækning af, at en række kommuner anvendte eller overvejede at anvende konsulenter til at finde besparelser på det sociale område, har Ankestyrelsen vurderet lovligheden af sådanne aftaler.</p> <p>Første fase af en undersøgelse af 30 kommuners brug af private konsulenter på socialområdet er afsluttet med en generel udtalelse om de retlige rammer, der gælder, når kommuner anvender private konsulenter inden for det sociale område.</p> <p>Udtalelsen er tilgængelig på følgende link: https://ast.dk/tilsynet/udtalelser/udtalelsesdatabase/udtalelse/6fcc2bc5-5377-4212-a69e-e7cd7f9b364a</p> <p>Det slås fast i udtalelsen, at der ikke er regler, der i sig selv forhindrer, at kommunerne aflønner private konsulenter efter det såkaldte "no-cure-no-pay-princip". En aflønningsform, der indebærer, at konsulentens aflønning er afhængig af, om kommunen opnår en besparelse som resultat af konsulentens anbefalinger i de konkrete sager.</p> <p>Men Ankestyrelsen slår samtidig fast, at hvis konsulenterne er aflønnet efter "no-cure-no-pay"-princippet, kan kommunerne ikke lovligt anvende dem til at forberede afgørelser i sager om ydelser til konkrete borgere på</p>

	<p>socialområdet. Det skyldes, at der foreligger inhabilitet, når konsulentfirmaerne har en økonomisk interesse i at nå til et bestemt resultat. Når man er inhabil, kan man normalt ikke medvirke i behandlingen af en sag.</p> <p>Formålet med den generelle udtalelse er at vejlede samtlige kommuner om rammerne for anvendelse af private konsulenter på det sociale område.</p> <p>Den generelle udtalelse har desuden dannet grundlag for undersøgelsens anden fase, hvor Ankestyrelsen har taget stilling til lovligheden af den konkrete anvendelse af konsulenter i hver enkelt af de 30 kommuner, som indgik i undersøgelsen.</p>
<p>Offentliggørelse af beslutninger fra lukkede møder i kommunalbestyrelser og udvalg</p>	<p>Ankestyrelsen har undersøgt syv kommuners praksis for offentliggørelse af beslutninger fra lukkede møder i kommunalbestyrelsen.</p> <p>Den tematiserede behandling havde afsæt i behovet for at sikre, at alle kommuner (og regioner) efterlever reglerne på området, der skal sikre åbenhed om beslutninger i kommunalbestyrelser og regionsråd.</p> <p>Ankestyrelsen har afsluttet sagerne med tilsynets udtalelse af 26. september 2019, der er tilgængelig i tilsynets udtalelsesdatabase samt en artikel rettet til alle kommuner og regioner. Begge dele er tilgængelige på Ankestyrelsens hjemmeside.</p> <p>Ankestyrelsen vil i 2021 sende et brev til alle kommuner for at gøre opmærksom på reglerne.</p> <p><i>Link til udtalelse:</i> https://ast.dk/tilsynet/udtalelser/udtalelsesdatabase/udtalelse/26895609-4831-470d-b51d-de7f8bedb5bb</p> <p><i>Link til artikel:</i> https://ast.dk/tilsynet/artikler/offentliggorelse-af-kommunalbestyrelser-og-regionsrads-beslutninger-truffet-for-lukkede-dore</p>

<p>Vurdering af lovligheden af en kommunes tilbagekaldelse af en række revalideringer</p>	<p>Ankestyrelsen har på klagesagsområdet behandlet en række konkrete klagesager vedrørende en kommunes afgørelser om revalidering. I seks af sagerne vurderede Ankestyrelsen, at kommunen ikke var berettiget til at tilbagekalde begunstigende forvaltningsakter om revalidering.</p> <p>I forbindelse med behandlingen i tilsynet vurderede Ankestyrelsen, at kommunen havde (haft) en generel forkert retsopfattelse af, hvornår der kunne ske tilbagekaldelse af begunstigende forvaltningsakter. Tilsynets udtalelse af 15. august 2019 er tilgængelig i tilsynets udtalelsesdatabase på nedenstående link:</p> <p>https://ast.dk/tilsynet/udtalelser/udtalelsesdatabase/udtalelse/387aa2be-799d-4708-a770-a43e9cf77ec8</p>
<p>Tilsynets reaktionsmuligheder, herunder oplysningsgrundlaget i tilsynssager</p>	<p>Tilsynet i Ankestyrelsen har identificeret et generelt behov for at tydeliggøre den kompetence og de reaktionsmuligheder, som tilsynet har i forbindelse med behandlingen af tilsynssager.</p> <p>Tilsynet har offentliggjort en artikel, der klart formidler tilsynets handle- og reaktionsmuligheder. Artiklen findes på følgende link:</p> <p>https://ast.dk/tilsynet/artikler/det-kommunale-tilsyns-reaktionsmuligheder</p>